**Budapest Főváros IX. Kerület** **Sz-257. számú előterjesztés**
**Ferencváros Önkormányzata**
**Alpolgármestere**

**Előterjesztés**
**a Kulturális Bizottság részére**
**a „Budapest ostroma 1956” című kiadvány megjelentetésének támogatásáról**

## I. Tartalmi összefoglaló

A kerület kulturális értékeinek megőrzése és bemutatása érdekében javasolom támogatni egy, az 1956-os forradalom és szabadságharc történetét feldolgozó tanulmánykötet megjelenését.

A mű szerzője, Eörsi László történész, aki a rendszerváltás óta következetesen kutatja az 1956-os eseményeket. Nevéhez számos, a korszakot feldolgozó tanulmány, kötet és monográfia fűződik, többek között a budapesti fegyveres ellenállás történetének kerületekre bontott feldolgozása. Munkássága során elismert szakmai tekintélyt szerzett, kutatásai rendszeresen hivatkozási alapot jelentenek a forradalom tudományos feldolgozásában.

A tervezett, mintegy 500 oldalas kötet az 1956. október 23. és november 11. közötti húsz nap eseményeit dolgozza fel, a fegyveres küzdelmek aspektusából. Bemutatja a szovjet haderő budapesti hadmozdulatait, a magyar ellenálló csoportok szerveződését és tevékenységét, valamint a magyar és szovjet politikai-katonai vezetés döntéseit. A szinopszis az előterjesztés 2. melléklete.

A mű három nagy egységből épül fel:
*a)* a fegyveres ellenállás október 23. és a tűzszünet (október 28.) közötti szakasza,
*b)* a fegyverszünet időszaka és a nemzetőrségek szerepe,
*c)* a november 4-i szovjet intervenció és a szabadságharcosok november 11-ig tartó küzdelmei.

A könyv értékét növeli a tervezett adattár, amely levéltári forrásokra támaszkodva tartalmazza a résztvevők adatait, a forradalmárok pereihez kapcsolódó táblázatot, valamint a magyar és szovjet oldalon elesettek kimutatását. A kötetet gazdag fotóanyag illusztrálja, többnyire eddig kevéssé ismert felvételekkel.

Javasolom, hogy a Bizottság 500 000 Ft támogatást nyújtson a kiadvány megjelentetéséhez.

## II. Hatásvizsgálat

A támogatással hozzájárulhatunk egy tudományos igényű, az 1956-os forradalom és szabadságharc budapesti eseményeit bemutató kötet megjelentetéséhez. A kiadvány értékes kulturális és történeti forrásként szolgálhat a kerület és a főváros közössége számára. A kiadvány megjelenése hozzájárul az 1956-os események méltó megemlékezéséhez, a történeti ismeretek bővítéséhez. A támogatás nem terheli meg jelentős mértékben Ferencváros Önkormányzata költségvetését.

## III. A végrehajtás feltételei

A támogatáshoz szükséges forrás a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzat Képviselő-testületének a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 5/2025. (I. 30.) önkormányzati rendelete 3146. sorszámú, „Kulturális, oktatási, egyházügyi és Nemzetiségi feladatok” megnevezésű előirányzatán rendelkezésre áll. A határozat végrehajtásához szükséges személyi, pénzügyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

**IV. Döntési javaslat**

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Kulturális Bizottsága meghozza az előterjesztés l. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, időbélyegző szerint

Döme Zsuzsanna
Digitálisan aláírta: Döme Zsuzsanna
Dátum: 2025.10.02 18:27:39 +02'00'

Döme Zsuzsanna

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Egervári Éva Andrea
Digitálisan aláírta: Dr. Egervári Éva Andrea
Dátum: 2025.10.02 18:19:11 +02'00'

Dr. Egervári Éva
aljegyző

*1. melléklet az előterjesztéshez*

**Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Kulturális Bizottsága**
**…/2025. (X. 7.) határozata**
**a „Budapest ostroma 1956” című kiadvány megjelentetésének támogatásáról**

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata Képviselő-testületének Kulturális Bizottsága Eörsi László részére a „Budapest ostroma 1956” című könyv kiadásának költségeihez 500 000 forint támogatást nyújt a Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 5/2025. (I. 30.) önkormányzati rendelet 3146. sorszámú, „Kulturális, oktatási, egyházügyi és Nemzetiségi feladatok” megnevezésű előirányzata terhére, és felkéri a polgármestert a támogatási szerződés megkötésére.

| | |
|---|---|
| Határidő: | 2025. november 5. |
| Feladatkörében érintett: | a Humánszolgáltatási Iroda vezetője<br>a Gazdasági Iroda vezetője |

# Budapest ostroma 1956
# (szinopszis)

Ezzel a témakörrel immár a rendszerváltás óta foglalkozom. Az elmúlt években már kerületekre bontva feltártam a budapesti fegyveres ellenállás történetét. A 70. évfordulóra olyan kötetet szeretnék az olvasók elé tárni, amelyik tudományos eszközökkel teszi átláthatóvá az 1956-os szabadságharc történetét, amely méltán szerzett hírnevet az egész világon.
A mintegy 500 oldalas tanulmánykötet az 1956. október 23-ától november 11-ig tartó húsz nap eseményeiről szól csakis a fegyveres konfliktus aspektusából. Áttekintem a szovjet haderő budapesti hadmozdulatait és a magyar ellenállás történetét. Szó lesz a szovjet és a magyar politikai és katonai vezetés döntéseiről, a fővárosi („nagybudapesti") fegyveres csoportok kialakulásáról, összetételéről és cselekményeikről.
Mindezek alapján a kötet három fő részre oszlik. Az első a budapesti ellenállást október 23-ától a 28-án bekövetkező tűzszünetig tárgyalja. A második a fegyverszüneti időszakot öleli fel, tehát a nemzetőrségek kialakításáról, feladatáról lesz szó. A harmadik pedig a Szovjet Hadsereg november 4-i intervencióját és a szabadságharcosok ellenállását taglalja, november 11-éig.
A eseménytörténet mellett igen fontos részt szánok az adattárnak. Ebben megtalálható lesz a szabadságharcban résztvevők neve és legfőbb adatai – csakis levéltári források alapján. Benne lesz emellett egy pertáblázat is, amelyben a szabadságharcban részt vettek perei találhatók. Tervezek még egy kimutatást is forradalom idején elesettekről – magyar és szovjet oldalon egyaránt.
A kiadványt számos fotó is illusztrálja, a helyszínekről a résztvevőkről egyaránt, amelyek kísérőszövegei segítik majd a tájékoztatást. Arra törekszem, hogy lehetőleg új képeket is szerepeltessek, ne a már nagyon ismert felvételek ismétlődjenek.

Eörsi László
az 1956-os forradalom és szabadságharc tudományos kutatója